

Hyvinvointilautakunta 20.6.2023 § 30

JUUAN KUNNAN ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILASKULJETUSTEN PERUSTEET 1.8.2023 alkaen

JOHDANTO

Tämä koulukuljetussääntö sisältää ne periaatteet, joiden mukaan oppilaille ja esioppilaille

- myönnetään Juuan kunnan kustantama koulukuljetus
- kerrotaan kuljetuksen järjestämisestä eri kulkumuodoittain sekä
- annetaan ohjeita koulukuljetuksen hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle.

Oppilaskuljetusten perusteiden tarkoituksena on toimia kuljetuksesta päättävien viranhaltijoiden päätöksen tukena. Säännön tehtävänä on myös toimia tiedon jakajana koulukuljetuksista vastaaville autoilijoille ja huoltajille.

Perusopetuslain 32 §:n mukaan esi-, perus- ja lisäopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, mikäli koulumatka ylittää 5 km tai oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen koulumatka muutoin muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Esi- ja perusopetuksen oppilaan voidaan edellyttää kulkevan osan koulumatkastaan itse.

Kunta järjestää oppilaalle maksuttoman koulukuljetuksen lähikouluun ja lapsen kotia lähimpänä olevaan esiopetuspaikkaan. Lähikoulu määritellään hyvinvointipalveluiden hallinnossa väestörekisterin perusteella kunkin tulevan perusopetuksen ensimmäisen luokan ja lukuvuoden aikana oman kunnan alueella sekä kuntaan muuttavan oppilaan osalta. Jos oppilaalle on myönnetty hakemuksesta koulunkäyntioikeus muuhun kuin lähikouluun (ns. toissijaiseen kouluun), kuljetuksia ei järjestetä eikä korvata.

Kuljetusetuuden edellytyksenä on, että oppilas käy kunnan osoittamaa lähikoulua. Koulukuljetuksen ensisijainen peruste on matka kotiosoitteesta (väestörekisteriin merkitty vakituinen asuinpaikka) esi- tai perusopetuspaikkaan. Koulumatkan pituus mitataan lyhintä, jalankulkukelpoista, turvallista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kodin tai asunnon tontin (pihapiirin) rajalta koulun portille. Pääsääntöisesti matkan mittaa koulu tai hyvinvointipalvelujen hallinto kartan perusteella. Mittauksen tarkistaa tarvittaessa kunnan tekninen virasto. Kuljetuksissa käytetään olemassa olevaa julkista vuoroautoliikennettä ja kunnan järjestämää koulukuljetusta (taksi, pikkubussi, linja-auto).

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. Kunta maksaa kuljetusavustuksia vain erillisillä päätöksillä voimassa olevien joukkoliikennetaksojen mukaan.

Muiden kuin kunnan kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaalla katsomallaan tavalla. Kuljetusoppilaiden vanhemmat voivat myös itse järjestää koulumatkat paremmin, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä ja vastaavat tällöin syntyvistä kustannuksista.

KOULUKULJETUKSEN HAKEMINEN

Kuljetusoikeutta haetaan esiopetukseen ja kouluun ilmoittautumisen yhteydessä Wilman kautta.

Viranhaltija tekee päätöksen koulukuljetuksesta hakemuksen perusteella.

KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Koulumatkan pituus

Juuan kunnan esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kunnan osoittamaan ensisijaiseen perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on:

Esi- luokan oppilaalla yli 1 km (Perusopetuslaki: yli 3 km)

Esiopetuksen oppilailla kuljetusoikeus muodostuu kodin ja koulun tai virallisen hoitopaikan ja koulun välille. Hoitopaikan tulee olla virallinen hoitopaikka (kunnallinen tai yksityinen perhepäivähoidon hoitosopimuksen alainen taho).

1-6 luokan oppilaalla yli 3 km (Perusopetuslaki: luokat 1-2 yli 3 km, luokat 3-9 yli 5 km)
7-9 luokan oppilaalla yli 5 km.

Juuan kunta järjestää näin ollen maksuttoman koulukuljetuksen laajemmin, kuin mitä perusopetuslaki velvoittaa.

Reitille kävely

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Km- rajat ovat pisimpiä mahdollisia omavastuumatkoja, jotka oppilaan tulee varautua kulkemaan itsenäisesti.

Reitille kävelyn km-rajat ovat Juuan kunnassa:

0 luokan oppilailla 1 km

1-6 luokan oppilailla 3 km

7-9 luokan oppilailla 5 km

Perusopetuslain 32 §:ssä määritellään oppilaan päivittäinen koulumatkaan käytettävä aika. Oppilaan kävelen kulkemaan matkaan sovelletaan Kuntaliiton 2012 julkaistua Henkilökuljetusopasta, jossa määritellään keskimääräinen kävely aika.

Matka-aikaa laskettaessa sovelletaan Suomen kuntaliiton julkaiseman henkilökuljetusoppaan keskimääräistä kävelyaikaa seuraavasti:

esiopetuksessa olevan kävelyaika	1 kilometrin matkalla on 15 minuuttia
1-luokan oppilaan kävelyaika	1 kilometrin matkalla on 14 minuuttia
2-luokan oppilaan kävelyaika	1 kilometrin matkalla on 13 minuuttia
3-luokan oppilaan kävelyaika	1 kilometrin matkalla on 12,5 minuuttia
4-luokan oppilaan kävelyaika	1 kilometrin matkalla on 12 minuuttia
5-luokan oppilaan kävelyaika	1 kilometrin matkalla on 11,8 minuuttia
6-luokan oppilaan kävelyaika	1 kilometrin matkalla on 11,6 minuuttia
7-luokan oppilaan kävelyaika	1 kilometrin matkalla on 11,4 minuuttia
8-luokan oppilaan kävelyaika	1 kilometrin matkalla on 11,2 minuuttia
9-luokan oppilaan kävelyaika	1 kilometrin matkalla on 11 minuuttia

Ensisijainen kotiosoite

Kuljetukset järjestetään vain lapsen ensisijaisen kodin ja lähikoulun väliselle matkalle. Esiopetuksen oppilaille ensisijaisen kodin tai päivähoitopaikan ja ensisijaisen esiopetuspaikan välille. Lapsen asuessa kahden eri huoltajan luona (ns. vuoroasuminen), kunta on velvollinen järjestämään lapsen koulukuljetuksen **vain väestörekisteriin merkittävään vakinaiseen asuinpaikkaan** (KHO 2006:10).

Yhteishuoltajuustapauksissa kuljetus kouluun on siitä osoitteesta, jossa lapsi on virallisesti kirjoilla, mikäli lapsi on siitä osoitteesta oikeutettu koulukuljetukseen. Toisen lähihuoltajan luota järjestään koulukuljetus, mikäli koulukuljetusreitti on jo olemassa ja mikäli kuljetuksessa on tilaa. Koulukuljetusreitteihin ei tehdä poikkeusta toissijaisten kuljetusoppilaiden perusteella, eikä heidän osaltaan huomioida aika- tai kilometrirajoja. Toissijaisen oppilaan kuljetukseen ottaminen edellyttää myös, ettei kuljetukseen ottaminen viivästyttä tai hankaloita reitin ajamista muiden osalta. Jos paikkoja on rajoitetusti, jaetaan vapaana olevat paikat oppilaan iän mukaisesti paikat täyttäen nuorimmasta alkaen. Erillisiä kuljetusreittejä toissijaisille oppilaille ei perusteta. Toissijainen kuljetus on maksullinen ja siitä peritään voimassa olevien joukkoliikennehintojen mukainen maksu kaikilta kuljetuskerroilta. Kuljetus laskutetaan jälkikäteen joko lukukausittain tai lukuvuosittain

Toisessa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Mikäli oppilaalle myönnetään koulunkäyntioikeus toisen kunnan alueelle, kuljetusta ei järjestetä eikä kuljetuskustannuksiin myönnetä saattoavustusta.

TAPATURMAT

Tapaturmiin liittyvät kuljetukset perustuvat lääkärinlausuntoihin. Tällä perusteella koulukuljetus myönnetään lääkärinlausunnossa mainitulle aikavälille ilman erillistä päätöstä. Lääkärinlausunto tulee toimittaa hyvinvointipalvelujen hallintopalveluihin.

KOULUMATKAN VAARALLISUUS

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on todettu liian vaaralliseksi, kunta järjestää kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia saattoavustuksen muodossa oppilaan kuljettamisesta. Huoltajan velvollisuutena on toimittaa asiantuntijan lausunto hyvinvointipalveluihin.

Koulumatkan turvallisuuden arviointiperusteina käytetään pääsääntöisesti yleisten teiden osalta KOULULIITU- ohjelmalla tuotettuja teiden vaarallisuusindeksilukuja. Menetelmä on kehitetty Liikenne- ja viestintäministeriön, tiehallinnon, kuntien ja konsultin yhteistyönä ja se on yleisesti käytössä. Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Esimerkiksi valaistuksen puuttuminen ei yksinään tee tiestä vaarallista. Arviointeja ja suosituksia käytetään asiantuntija-apuna päätöstä tehtäessä, mutta ne eivät kuitenkaan velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen.

PETOKYYDIT

Petokyydit myönnetään kirjallisen hakemuksen perusteella tapauskohtaisesti, ja huoltajan tulee liittää hakemuksen liitteeksi riistanhoitopiirin, riistanhoitoyhdistyksen tai petojen liikkeitä ja petokantaa laskevien tahojen lausunto/lausunnot. Kuljetukset myönnetään vain määrääjäksi.

Pelkkä petojen esiintyminen ei ole kuljetuksen myöntämisperuste, vaan petojen käyttäytymiseen tulee liittyä häiriökäyttäytymistä, muun muassa jatkuvaa liikkumista asuntojen tai koulumatkojen välittömässä läheisyydessä. Tarvittaessa kunta pyytää lausunnon Itä-Suomen poliisilaitoksen petoyhdyshenkilöltä.

KOULUMATKAN RASITTAVUUS

Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa. Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija, joka tapaukseen liittyen voi lausunnon antaa. Lausunnot on ilmentävä kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnot on myös ilmentävä selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee koulukuljetuksen järjestämistä.

Kuljetusta koulumatkan rasittavuuden perusteella tulee hakea **jokaiselle lukuvuodelle erikseen**.

ERITYISOPPILAINEN KOULUKULJETUS

Erityisoppilaiden koulukuljetukset järjestetään perusopetuslain ja samojen periaatteiden mukaisesti kuin yleisopetuksen oppilaidenkin kuljetukset. Erityisoppilaiden kohdalla kokonaisuus huomioiden voi olla perusteltua, että kuljetus myönnetään, vaikka kilometrirajat eivät täytyisikään.

KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Kuljetusten järjestäminen

Koulukuljetuksissa käytetään mahdollisuuksien mukaan olemassa olevaa julkista liikennettä ja näiden puuttuessa kunnan järjestämää koulukuljetusta (taksi- pikkubussi- linja-auto).

Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita eri kuljetusmuotoja (esim. vuoroauto ja taksi). Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2½ tuntia päivässä. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia (24.6.2010/642).

KULJETUSREITIT

Kuljetuksia ei järjestetä yleisopetuksen oppilaalle ovelta-ovelle kuljetuksina. Kuljetusreitit laaditaan yhteistyössä liikennöitsijöiden kanssa.

Pysäkki tai pysähtymispaikat määritellään kuljetuksia hoitavien autoilijoiden ja hyvinvointipalveluiden kesken siten, että ne ovat turvalliset ja tarkoituksenmukaiset. Hyvinvointipalvelu tiedottaa kuljetusten aikataulut ja koulukuljetuksissa noudatettavat ohjeet huoltajille ja oppilaille noin viikkoa ennen kuljetusten alkamista.

Oppilaan tulee olla kuljetuspisteessä hyvissä ajoin ennen ilmoitettua kuljetusaikaa. Koulukuljetuksen ei tarvitse jäädä odottamaan myöhässä olevaa oppilasta. Oppilas voi joutua koulumatkoillaan odottamaan kuljetusta kuljetusreitillä varrella tai koululla. Oppilaan tulee odottaa kuljetusta 15 minuuttia yli ilmoitetun ajan. Jos auto ei jostain syystä saavu kuljetuspisteeseen tässä ajassa, oppilaan tulee ottaa yhteyttä kouluun ja kysyä tarkempia ohjeita. Kuljetuksen viivästyessä liikennöitsijän on ilmoitettava viipymättä siitä koululle ja hyvinvointipalveluihin.

Kun reitin aikana tulee poikkeava tilanne, niin autoilija ratkaisee, voiko muuta liikennettä ja matkustajien turvallisuutta vaarantamatta pysähtyä sovitussa kohdassa. Koulukuljetus ei saa ohittaa kuljetuspistettä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki kyytiläiset ole autossa. Vastaavasti koulukuljetus ei voi jättää saattajaa tarvitsevaa oppilasta etuajassa kyydistä, jos vastaanottaja ei ole paikalla tai löydy ollenkaan. Jos tämän kaltaisesta tilanteesta muodostuu kustannuksia, vastaa niistä lapsen huoltaja.

HUOLTAJALLE MAKSETTAVA SAATTOAVUSTUS OPPILAAN KULJETTAMISESTA

Huoltajalle maksetaan esi- tai perusopetuksen oppilaan kuljettamisesta saattoavustusta pääasiassa tilanteissa, jossa oppilaan sijoittaminen olemassa oleviin reitteihin olisi hankalaa oppilaan asuinpaikan, aikataulujen tai oppilaan sairaudesta/vammasta johtuvan erityisen syyn vuoksi. Myös pitkäaikaiset keliolosuhteiden muutokset voivat aiheuttaa sen, ettei koulukuljetuskalusto pääse kohteeseen. Tällöin

huoltajat hoitavat syöttökuljetuksen/kuljetuksen itse ja voivat hakea saattoavustusta. Jos oppilaan kuljettaminen voidaan kunnan toimesta järjestää ilman ongelmia, ei huoltajalle makseta korvausta oppilaan kuljettamisesta, vaikka huoltaja koulukuljetuksen hoitaisikin.

Koulumatkakustannusten saattoavustusta maksetaan huoltajalle edellyttäen, että huoltaja on hyvinvointipalveluiden kanssa ennen kuljetuksen aloittamista asiasta sopinut. Päätös huoltajan huolehtimasta oppilaan kuljettamisesta tehdään aina ennen kuljetusjakson alkamista ja päätös tehdään määräajaksi. Juuassa saattoavustuksen perusteena käytetään Matkahuollon edullisinta sarjalipputaksan mukaista korvausta matkaa kohti ja se maksetaan huoltajan tilille jälkikäteen toteutuneista matkoista annetun selvityksen perusteella. Saattoavustus maksetaan vain yhteen suuntaan matkalta, jolloin oppilas on huoltajan kyydissä.

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Kuljetukset aamu- ja iltapäivätoimintaan eivät kuulu kuntien järjestämisvelvollisuuksiin. Mikäli matkustus aamu- ja iltapäivätoimintaan onnistuu olemassa olevan koulukuljetusreitintä ja kuljetuskapasiteetin puitteissa, huoltaja voi hakea kuljetusta kirjallisesti hyvinvointipalveluista. Kuljetus on maksullinen, jolloin maksuperusteena käytetään Matkahuollon edullisinta sarjalipputaksan mukaista korvausta matkaa kohti. Kuljetukset laskutetaan kuljetuskertojen mukaan huoltajalta jälkikäteen lukukausittain. Huomioitavaa on, että mikäli kuljetukseen oikeutettujen määrä reitillä kasvaa, joutuu toissijainen kuljetusoppilas jäämään kuljetuksesta pois.

MUIDEN OPPILAIDEN MATKUSTAMINEN KULJETUKSESSA

Juuan kunta antaa kuljetuksen suorittajalle listan kuljetettavista oppilaista. Luettelosta ilmenee oppilaan nimi, kouluaste ja koulumuoto. Luettelon tulee olla kuljetusautossa kunkin lukuvuoden alusta lukien. Perusopetuslain tarkoittamissa oppilaskuljetuksissa oppilasluettelo on ainoa virallinen luettelo, joka kattaa vastuun. Tästä syystä kunnan tilaamissa koululaiskuljetuksissa ei voi matkustaa muita oppilaita.

Mikäli kuljetusreitintä varrella on oppilas, joka ei ole oikeutettu koulukuljetukseen, ja autossa on tilaa, voi huoltaja hakea koulukuljetusta kirjallisesti hyvinvointipalveluista lukukauden alussa. Päätös tehdään tapauskohtaisesti ja kunta perii maksun voimassa olevien joukkoliikennehintojen mukaan kaikilta kuljetuskerroilta. Kuljetus laskutetaan jälkikäteen joko lukukausittain tai lukuvuosittain. Huomioitavaa on, että mikäli kuljetukseen oikeutettujen määrä reitillä kasvaa, joutuu toissijainen kuljetusoppilas jäämään kuljetuksesta pois.

KAVERILLE MENO KOULUKULJETUKSESSA

Kavereille menemiset eivät kuulu koulukuljetuksen piiriin, niistä huoltajat vastaavat itse. Oppilaiden tapaturmavakuutus on voimassa koulumatkoilla, jotka tehdään suoraan kotoa kouluun ja takaisin sekä kuljetusoppilaiden osalta kuljetussuunnitelman mukaisesti.

KESKEN PÄIVÄN SAIRASTUMINEN

Mikäli oppilas sairastuu kesken koulupäivän, huoltaja huolehtii lapsen kotiin hakemisesta omalla kustannuksellaan. Mikäli huoltaja ei pysty hakemaan lasta kesken koulupäivän, koulu järjestää kuljetuksen seuraavalla mahdollisella yhteiskuljetuksella kotiin, ellei erikseen muuta sovita. Jos oppilas ei kykene kulkemaan kävellen kuljettavaa matkaa, sovitaan asia erikseen huoltajan kanssa. Sellaisissa tilanteissa, jossa huoltajaa ei saada kiinni, joudutaan oppilaan ikätasoon ja vointiin pohjautuen arvioimaan voidaanko oppilasta toimittaa kotiin ollenkaan. Tällöin konsultoidaan terveydenhoitajaa ja/tai koululääkärinä ja ääritilanteissa terveyskeskusta tai hätäkeskusta. Tukiopetukset ja jälki-istunnot järjestetään normaalien

koulukuljetusten puitteissa esim. niin, että oppilaalla on mahdollista seuraavalla yhteiskyydillä mennä kotiin. Mikäli tämä ei onnistu, koulu sopii kuljetusjärjestelyistä huoltajan kanssa.

TAPATURMAN- TAI SAIRAUDEN VUOKSI JÄRJESTETTÄVÄT MÄÄRÄAIKAISET KOULUKULJETUKSET

Määräaikaisen koulukuljetuksen järjestämiseen vaaditaan lääkärintodistus, jossa on maininta kuljetuksen tarpeellisuudesta. Perumatta jätetty tai aiheeton kuljetuskustannus peritään huoltajalta.

KULJETUKSEN YLEISET OHJEET

Turvavyön käyttäminen

Oppilaan tullessa kuljetukseen kuljettaja muistuttaa turvavyön kiinni laittamisesta. Ajon aikana kuljettajan täytyy keskittyä kuljettamiseen ja varmistaa näin turvallinen matkanteko. Oppilaan velvollisuus on pitää turvavyö kiinni matkustamisen ajan. Mikäli oppilas laiminlyö turvavyön käytön, ilmoittaa kuljettaja asiasta ensisijaisesti hyvinvointipalveluihin. Hyvinvointipalveluista otetaan yhteyttä koulun rehtoriin, joka ottaa yhteyttä oppilaan kotiin ja varoittaa huoltajia, että autoilija voi kieltäytyä ottamasta kyytiinsä liikenneturvallisuutta vaarantavan matkustajan. Mikäli tilanne ei ensimmäisen kotiin tehdyn yhteydenoton jälkeen muutu, autoilija ilmoittaa tilanteesta uudelleen hyvinvointipalveluihin. Seurauksena voi olla, että turvavyötä käyttämättömän oppilaan koulukuljetuksen järjestäminen siirtyy oppilaan huoltajille. Huoltajalle maksetaan oppilaan kuljettamisesta saattoavustusta.

Tavaroiden kuljettaminen kuljetuksessa

Kuljetukseen voidaan ottaa mukaan vain sellaisia apuvälineitä (esim. liikuntavälineet), joita tarvitaan opiskeluun tai joiden kuljettamisesta on erikseen sovittu autoilijan kanssa.

Koulumatkat vuorolinja-autolla

Vuoroautoliikenteessä liikennöivät oppilaat saavat matkahuollon-matkakortin. Oppilaan tulee säilyttää matkakortti lukuvuoden ajan, jonka jälkeen kortti tulee palauttaa koululle ohjeistetun ajan kuluessa. Ensimmäinen matkakortti on oppilaalle maksuton. **Kadotetun tai tahallisesti rikotun kortin tilalle hankittu matkakortti laskutetaan oppilaan huoltajalta voimassa olevan hinnan ja aiheutuneen toimituskulun mukaisesti. Matkakortti pitää ehdottomasti olla mukana ja esittää linja-autoon noustaessa.** Matkakorttia saa käyttää vain koulumatkaan ja se on henkilökohtainen eli sitä ei saa antaa tai lainata muille. Matkakortin väärinkäytöksistä liikennöitsijä ilmoittaa hyvinvointipalveluihin ja väärin perustein suoritettujen matkojen kustannukset peritään huoltajalta. Mikäli oppilas kadottaa matkakortin, siitä on heti ilmoitettava Poikolan koulun kansliaan 040 1042 431.

Jos linja-auto tai taksi ei saavu pysäkillä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä on mahdollista, että linja-auto/taksi ei kulje aikataulun mukaisesti. Oppilaan on syytä odottaa noutopaikassa kohtuulliseksi katsottava aika (kuitenkin vähintään 15 minuuttia). Mikäli autoa ei odotuksen jälkeen tule, on parasta, että oppilas menee takaisin kotiin ja ottaa yhteyttä kouluun.

Liikennöitsijä järjestää mahdollisuuksien mukaan korvaavan kuljetuksen, jos linja-auto tai taksi ei pääse hakemaan oppilaita esim. auton rikkoutumisen vuoksi. On huomioitava, että korvaava auto saattaa tulla huomattavalla viiveellä.

Vahinko ja ilkivaltatapaukset

Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään.

YKSITYISTEIDEN KUNTO

Yksityistien hoitokunta tai toimitsijamies huolehtii ja vastaa siitä, että tie on liikennetarvetta vastaavassa kunnossa. Mikäli tiellä ei pystytä ajamaan koulukyytejä, liikennöijä ilmoittaa asiasta suoraan huoltajille sekä hyvinvointipalveluihin. Korvaavia kuljetuksia ei järjestetä.

Tarvittaessa koulutuksen järjestäjä pyytää lausunnon asiantuntijalta yksityistien kunnosta.

KULJETUKSEN LAATUUN LIITTYVÄT KYSYMYKSET

Mahdollinen laaturvirheitä koskeva palaute osoitetaan hyvinvointipalveluille, jossa kaikki valitukset kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomisia, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

YHTEISTYÖTAHOJEN TEHTÄVÄT JA OHJEET

Jotta kuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on eri yhteistyötahojen oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä. Koulun järjestyssäännöt ja varhaiskasvatuksen toimintaohjeet ovat voimassa myös koulumatkan aikana.

KULJETTAJAN TEHTÄVÄT JA VASTUUT

- valmistautuessa ajoon muistettava kohdella lapsia tasavertaisina asiakkaina ja tulevana aikuisina ja huolehtia asianmukaisesta asusta
- huolehtia hyvästä fyysisestä ja henkisestä ajokunnosta, sillä vaativa ja riskialtis kuljetustehtävä edellyttää niitä
- lukuvuoden alkaessa esittäytyään uusille kuljetusoppilaille
- kuljetettavien oppilaiden nimilistan pitäminen mukana sekä mahdollisten muutosten päivittäminen listaan heti muutoksen ilmoituksen jälkeen
- kuljetuksissa käytettävän auton kunto oltava määräysten sekä ohjeiden mukainen ja siisti, mm. turvavöiden oltava kunnossa ja niitä on oltava riittävä määrä
- kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioista ei kerrota ulkopuolisille
- **varmistettava**, että oppilailta on turvavyöt kiinni aina **liikkeelle lähdettäessä**
- tienkäyttäjän mallin tarjoaminen lapsille liikennesääntöjä noudattamalla
- kuljetuspisteiden sopiminen hyvinvointipalveluiden kanssa yleisopetuksen oppilaiden osalta
- haku-/jättöpaikkojen sopiminen erityisoppilaiden osalta hyvinvointipalveluiden kanssa
- koulukuljetusreittien ajaminen tilauksen ja sovitun mukaisesti sekä yhteisesti sovitun aikataulun noudattaminen
- järjestyksenpito autossa
- pysäköiminen niin, että kuljetettava voi nousta ja jäädä pois kyydistä turvallisessa paikassa
- oppilaiden sijoittaminen autoon kuljetettavien koko ja erityistarpeet huomioiden
- kuormitusmääräysten noudattaminen
- liikuntavälineiden kuljettaminen (luistimet, sukset niputettuina, pulkka)
- ongelmatilanteissa yhteydenpito ensisijaisesti hyvinvointipalveluihin, tarvittaessa huoltajaan ja koululle
- autosta poistuvan oppilaan opastaminen
- auton varustaminen alkolukolla (Laki alkolukon käytöstä koulu- ja päiväkotikuljetuksissa 10.12.2010/1110)
- auton tulee olla varustettuna taksiasetuksen mukaisella koulukyyti- merkillä.

HUOLTAJAN TEHTÄVÄT JA VASTUUT

Huoltajat huolehtivat, että

- oppilas on ohjeistettu käyttäytymään asianmukaisesti ja kiinnittämään huomiota turvallisuuteen koulumatkojen aikana (kävely/kuljetus) sekä turvavöiden käyttöön matkanteon aikana
- oppilas on ajoissa hakupaikalla ja että hakupaikka on esteetön eri vuodenaikoina
- oppilas on pukeutunut sään mukaisesti
- oppilas käyttää pimeällä heijastinta (myös kirkonkylä- ja taajama-alueella)
- oppilaalla on repussa huoltajan yhteystiedot
- oppilas ottaa kyytiin vain sellaisia urheiluvälineitä ja muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esim. liikuntatunneilla ja joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa. Huoltajan tehtävä on myös huolehtia siitä, että urheiluvälineet ja muut ylimääräiset tavarat on pakattu asianmukaisesti. Esimerkiksi luistimissa täytyy olla suojustimet sekä sukset ja sauvat tulee olla niputettuina yhteen.

Huoltajat kertovat tarvittaessa/ halutessaan kuljettajalle lapsen sairauksista ja mahdollisesta lääkityksestä (esim. diabetes, epilepsia). Asiasta voi ilmoittaa myös hyvinvointipalveluihin, josta käsin informoidaan kuljettajaa/liikennöitsijää. Luottamuksellisesti käsiteltävää tietoa, joka parantaa osaltaan oppilaan turvallisuutta kuljetuksissa.

Silloin kun oppilas kulkee vuoroautoliikenteessä, huoltajat selvittävät linja-autojen vuorolinja-autojen aikataulut ja harjoittelevat linja-autolla kulkemista.

Aikatauluja voi hakea osoitteesta www.matkahuolto.fi/matkustajat/bussiaikataulut

Huoltajat ilmoittavat kytymuutoksista viipymättä suoraan liikennöitsijälle (ei koske vuoroautoliikennettä), jos kyseessä on samaa tai seuraavaa päivää koskeva muutos. Myös lyhytkestoiset, väliaikaiset muutokset ilmoitetaan suoraan liikennöitsijälle esim. useamman päivän kestävä flunssa tai muu syy, jonka vuoksi oppilas on useamman päivän pois kuljetuksesta.

Mikäli huoltajalla on tiedossaan pitempiaikainen poikkeama lapsen kuljetustarpeeseen, tulee siitä ilmoittaa suoraan liikennöitsijälle, sekä hyvinvointipalveluihin 040 1042 403 tai 040 1042 402.

Mikäli kuljetukseen oikeutettu oppilas **ei käytä kuljetusoikeuttaan lainkaan tai käyttää vain tilapäisesti**, on huoltajien ilmoitettava kuljetuksen käyttämättä jättämisestä heti muutoksen alkaessa hyvinvointipalveluihin. Jos muutoksesta ei ilmoiteta eikä oppilas käytä kuljetusoikeutta, voidaan oppilas poistaa kahden viikon kuluttua kuljetuslistalta.

OPPILAAN TEHTÄVÄT JA VASTUUT KULJETUKSESSA

Ennen matkaa oppilaan

- tulee olla ajoissa odotuspaikalla ja odottaa autoa rauhallisesti aiheuttamatta vaaraa itselleen tai muille
- huolehtia siitä, että ei ole likainen tai luminen, kun nousee koulukyytiin
- nostaa kättä linja-auton lähestyessä, että linja-auto pysähtyy ottamaan oppilaan kyytiin pysäkiltä ja nousta sitten autoon reippaasti ja ryntäilemättä
- istuutua penkille ja kiinnittää turvavyö sekä pitää ajomatkan aikana turvavyö kiinnitettynä (myös linja-autossa, mikäli sellaiset on)

Automatkan aikana oppilaan tulee

- noudattaa kuljettajan antamia ohjeita
- käyttäytyä hyvin ja ottaa muut matkustajat huomioon

- pitää turvavyö kiinnitettynä matkan ajan
- kertoa kuljettajalle, jos tarvitsee apua.

Matkan jälkeen oppilaan tulee

- poistua autosta viivyttelemättä
- odottaa, että kuljetusauto lähtee ja ylittää tie vasta kun se on turvallista
- jatkaa matkaa kotiin.

KOULUN TEHTÄVÄT

Rehtori / koulunjohtaja huolehtii, että tiedot kuljetettavien oppilaiden kouluun tulo- ja koulusta lähtöajoista seuraavan lukuvuoden osalta toimitetaan hyvinvointipalveluihin mahdollisimman pian.

Koulu tiedottaa kuljetusoppilaiden lukujärjestyksiin tehdyistä tilapäisistä muutoksista suoraan vanhemmille sekä hyvinvointipalveluihin.

Koulussa käsitellään vuosittain koulukohtaiset kuljetusten pelisäännöt.

Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan kuljetusten odotusaikana. Sään niin vaatiessa (esim. kova pakkanen) koulu järjestää kuljetusoppilaille mahdollisuuden olla sisätiloissa kyytiä odottaessa.

Koulu opastaa huoltajia koulukuljetusasioissa.

Koulu arvioi kuljetusten toimivuutta ja kehittää kuljetusjärjestelyitä.

Osallistuu liikenneturvallisuusvalistukseen ja on tässä asiassa linkkinä huoltajiin päin.

HYVINVOINTIPALVELUIDEN TEHTÄVÄT

Toimittaa liikennöitsijöille kuljetusoppilaiden nimilistat ja koulujen alkamis- ja päättymisaikataulut ennen lukuvuoden alkua.

Ilmoittaa alkavan lukuvuoden koulukuljetuksista elokuussa ennen lukuvuoden alkua kouluille esille laitettavissa kuljetustiedotteissa ja jaettavaksi Wilman kautta.

Toimittaa liikennöitsijöille oppilaiden huoltajien yhteystietolistan mahdollisimman pian koulujen alettua.

POIKKEAVAT KULJETUKSET

Poikkeavissa tapauksissa päätöksen koulukuljetuksista tekee hyvinvointipalveluiden hallintosihteeri tämän koulukuljetussäännön periaatteiden pohjalta ja asiantuntijoiden lausuntojen perusteella.

LUKIO

Kelan koulumatkatuen muutoksia alkaen 1.8.2021

Maksuttoman koulutuksen opiskelija eli 1.8.2021 toisen asteen opiskelunsa aloittanut, voi saada koulumatkatukea, jos koulumatka on yhteen suuntaan vähintään 7 kilometriä. Opiskelija ei maksa koulumatkasta omaa 43 €:n maksuosuutta.

Muilla kuin maksuttoman koulutuksen opiskelijoilla koulumatkan pitää olla vähintään 10 kilometriä ja opiskelijat maksavat matkoista oman maksuosuuden. Oma maksuosuus on puolen kuukauden tuessa 21,50 euroa kuukaudessa ja koko kuukauden tuessa 43 euroa kuukaudessa.

Juuan kunnan järjestämät lukiokuljetukset

Oman kunnan lukiolainen voidaan ottaa koulukuljetukseen jo olemassa oleville reiteille myös silloin, kun

julkista liikennettä ei ole käytettävissä ja kun lukiolaisen koulumatka on yli 7 kilometriä. Edellytyksenä kuljetukseen ottamiselle on, että kuljetuksessa on tilaa. Ensisijaisia kuljetukseen oikeutettuja ovat perusopetuksen oppilaat, seuraavaksi yli 7 kilometrin koulumatkan lukiolaiset, jotka saavat koulumatkatukea. Uutta reittiä ei alle 7 kilometrin lukion koulumatkalle järjestetä.

Lisätietoja kelan koulumatkatuesta www.kela.fi/koulumatkatuki

Lukion koulukuljetusten hakeminen

Tiedustelut lukiolaisten kuljetuksista hyvinvointipalveluista 040 1042 403 tai 040 1042 402.

Oppilaskuljetusten perusteissa olevia termejä:

Saattoavustus

Myönnetään vain oppilaille, joilla on kuljetusoikeus. Huoltaja voi hakea saattoavustusta, mikäli perusopetuksen oppilaan terveydentila vaatii erityisjärjestelyjä. Näiden lisäksi saattoavustusta maksetaan vain, mikäli kunta ei pysty järjestämään kuljetusta esim keliolosuhteiden vuoksi. Saattoavustusta haetaan vapaamuotoisella hakemuksella. Lisätietoja hyvinvointipalveluista 040 1042 403 tai 040 1042 402. Saattoavustus maksetaan oppilaan saattamisesta, eli vain siltä matkan osalta, jolla oppilas on mukana kuljetuksessa. Maksettava saattoavustus maksetaan jälkikäteen lukukausittain tai lukuvuosittain. Maksu suoritetaan huoltajien toimittamien tietojen perusteella.

Toissijainen kuljetusoppilas

Oppilas, jolle ei muodostu kuljetusoikeutta kuljetusperusteiden mukaisesti. Kuljetus hyväksytyn hakemuksen perusteella olemassa olevalle kuljetusreitille määrääjäksi. Kuljetus voi päättyä kesken määrääjän, mikäli kuljetuksessa ei ole enää tilaa. Toissijaisen oppilaan kuljetus on maksullinen.

Lähikoulu

Oppilaan ensisijainen koulu, jolloin oppilaalle maksuton koulukuljetus koulukuljetusperusteiden täyttyessä.

Juuan kunta, Hyvinvointipalvelut

Poikolantie 1, 83900 Juuka

Tiedustelut:

Tuija Gröhn, 040 1042 403 tuija.grohn@juuka.fi

Marja Ruokolainen, 040 1042 402 marja.ruokolainen@juuka.fi